

СХВАЛЕНО

науково-методичною радою
КЗ «Житомирський ОШПО» ЖОР
Протокол № 3
від 11 березня 2020 року

ПОРАДИ ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ОБЛАСТІ

Сучасний стан розвитку цифрових технологій забезпечує можливість активного впровадження їх в освітній процес. Наразі можна виділити чітку тенденцію щодо зміни ролі цифрових технологій – від простої підтримки освітнього процесу технічними засобами до створення електронних освітніх ресурсів (ЕОР), комп'ютерно орієнтованого навчального середовища (КОНС) та здійснення дистанційного навчання. Коротко проаналізуємо можливості цифрових технологій для організації дистанційного навчання учнів.

ПЛАТФОРМИ ТА СЕРВІСИ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

MOODLE

MOODLE (модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище) – безкоштовна відкрита система управління дистанційним навчанням. Зазначена платформа дозволяє використовувати широкий набір інструментів для освітньої взаємодії вчителя, учнів та адміністрації закладу освіти. Зокрема надає можливість представлення навчального матеріалу у різних форматах (текст, презентація, відеоматеріал, веб-сторінка; урок – сукупність веб-сторінок з можливим проміжним виконанням тестових завдань); здійснення тестування та опитування школярів з використанням запитань закритого (множинний вибір правильної відповіді та співставлення) і відкритого типу; виконання завдань учнями з можливістю пересилання відповідних файлів. Крім того, система має широкий спектр інструментів моніторингу навчальної діяльності учнів. Наприклад, щодо загального часу роботи учня з конкретним навчальним курсом, відповідними темами або складовими елементами навчального матеріалу, загальної успішності учня або класу в процесі виконання тестових завдань тощо.

З інформацією щодо встановлення та використання MOODLE для організації дистанційного навчання можна ознайомитися за посиланням: <https://moodle.org/course/view.php?id=17228>.

GOOGLE САЙТ

GOOGLE САЙТ – популярний сервіс для створення сайтів, особливо в тому випадку, коли йдеться про його швидке створення, до якого необхідно підключити інші сервіси Google. Від користувача сервісом не потрібно якихось спеціальних знань. Сайт можна створити в два кліки мишкою, обрати шаблон і оформлення з галереї та приступити до створення сторінок, не маючи уявлення про те, що таке HTML або CSS. Це дозволяє використовувати сервіс учителям будь-якого предмета та їхнім учням. При цьому ви можете детально налаштувати сайт і доступ до нього.

На сайті можна розміщувати як текстові документи, презентації, відео, фото, форми для опитування, так і посилання на них. Інформацію можна систематизувати за класами у вигляді сторінок сайту.

З інформацією щодо створення сайту та наповнення його навчальними матеріалами можна ознайомитися за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=2WG-FFutlLg>.

БЕЗКОШТОВНІ ХМАРНІ СЕРВІСИ (SAAS)

GOOGLE CLASSROOM

Доступ до цього програмного засобу можливий після реєстрації користувача та отримання звичайного облікового запису Google.

За допомогою Google Classroom користувач може створити навчальний клас або приєднатися до існуючого. Кількість навчальних груп, які може створити викладач та до яких може бути включений учень, необмежена.

Функціональні можливості сервісу:

- запрошувати учнів до класу;
- запрошувати педагогів спільно працювати у створеному класі;
- розміщувати загальну інформацію щодо організації освітнього процесу: назви тем, кількість годин тощо;
- розміщувати дидактичний матеріал для учнів класу, зокрема відеоматеріали (YouTube або відео з власного файлового сховища) чи посилання на відповідні інтернет-ресурси;
- публікувати загальні оголошення або повідомлення в необхідній навчальній темі, групі;
- здійснювати опитування учнів (усіх або вибраних), демонстрацію загальної статистики відповідей та можливість перегляду деталізованих звітів або окремих відповідей учнів;
- призначати завдання учням (усім або вибраним), зокрема і відкладені, як у межах всього курсу, так і з певних тем.

У процесі дистанційного навчання учень може:

- приєднатися до класу за запрошенням або за допомогою ключа класу, який надав учитель або інший учень навчальної групи;
- переглядати навчальні матеріали, розміщені вчителем;

- переглядати оголошення та виконувати завдання, розміщені вчителем, залишати відповідні коментарі до них;
- переглядати підготовлені вчителем завдання й дату обов'язкової здачі матеріалів;
- отримувати повідомлення про повернення завдань на доопрацювання;
- повторно надсилати матеріали учителю після доопрацювання;
- переглянути оцінку за виконане завдання тощо.

Відеоматеріали щодо організації дистанційного навчання учнів у середовищі програмного додатку Google Classroom розміщені за посиланням <https://goo-gl.su/gt2D>.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИВЧЕННЯ МАТЕРІАЛУ

БЛОГ

Сервіс для створення блогу: власний акаунт на сайті www.google.com.ua (Blogger)

У процесі організації дистанційного навчання з використанням блогу необхідно врахувати:

- доступність матеріалу, що підлягає вивченню;
- набір вправ з поясненням до теми;
- зворотний зв'язок;
- контроль учнівської роботи;
- оцінювання знань та вмінь.

Посилання на відеоінструкцію – <https://www.youtube.com/watch?v=V1OnaDCymls>.

Посилання на інструкції: <https://cutt.ly/HtsxHLu>; <https://cutt.ly/ItsxOy8>.

YOUTUBE

Це відеохостинг, створений насамперед для самоосвіти педагогів та учнів. На сторінках YouTube можна знайти різноманітний навчальний контент, а також додавати свої відеоматеріали. Сервіс дозволяє учням ознайомитися з науковими експериментами, виконанням завдань різного типу, пройти навчальний відеокурс, запропонований вчителем.

Як створити канал та завантажити на нього відео, можна переглянути за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=0IUrQURIKNM>

GOOGLE ДИСК

Хмарний сервіс Google Диск надає можливості створення багатофункціонального користувацького середовища, надзвичайно продуктивного та зручного для учнів та вчителів. Доступ до сервісу – за посиланням: www.drive.google.com.

Переваги використання в освітньому процесі:

- усі інструменти безкоштовні;
- не потребує встановлення;
- підтримується всіма операційними системами та клієнтськими програмами;
- доступ до всіх інструментів Google Диск з одного акаунта;
- можливість працювати колективно синхронно чи асинхронно, разом з учнями редагувати, переглядати або коментувати документи;
- можливість контролювати процес роботи учнів, не відволікаючи їх;
- можливість інтерактивної перевірки робіт учнів;
- створення спільного сховища даних;
- опублікування робіт учнів з правами обмеженого доступу (тільки певним користувачам);
- можливість швидко збирати та аналізувати інформацію, створювати опитування, тести, розробляти діаграми та схеми;
- цілодобовий вільний доступ до матеріалів.

Ознайомитися з навчальним відео щодо роботи з Google Диском можна за посиланням:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLkZngqHiX-w8jjldOcd4tOvhFDEC4a2Ca>

GOOGLE ДОКУМЕНТИ

За допомогою цього сервісу вчитель зможе створити на Google-диску документи з матеріалами до уроків та надати до них доступ учням. Таким чином, діти завжди матимуть усю необхідну інформацію. І саме в такому документі учні зможуть виконувати домашнє завдання, наприклад, писати твори чи есе. Ви отримуєте доступ до виконаних учнями завдань у будь-який час та в будь-якому місці. А ще це дуже зручно для групової та проектної роботи, адже отримати доступ може кожен.

Довідка Google – bit.do/fy959.

Огляд можливостей – <https://www.youtube.com/watch?v=АНw9sl-zzOw>.

GOOGLE ТАБЛИЦІ

Ще один цікавий функціонал, який точно стане в пригоді вчителю. У Google Таблицях дуже зручно створювати звіти, графіки та діаграми. Вони відкривають безліч можливостей:

- фіксують дані про завдання чи проекти, які виконуватимуть учні;
- містять інформацію про заплановані позакласні заходи чи екскурсії;
- створюють можливості для внесення учнями відомостей про виконані проекти, прочитані книги тощо;
- допомагають вести облік успішності учнів та зручно відстежувати їхній прогрес.

Google таблиці – надзвичайно зручний інструмент для спільної роботи з колегами. Створюйте розклад уроків, чергувань, загальношкільних заходів тощо, безперешкодно змінюйте їх у разі потреби.

Довідка Google – bit.do/fy96Q.

GOOGLE ПРЕЗЕНТАЦІЇ

За допомогою цього сервісу вчитель зможе створити на Google Диску навчальну презентацію з матеріалами до уроків та надати до них доступ учням. Учні також можуть виконувати спільні та індивідуальні проєкти, додавати графічні зображення та відео. Педагог отримує безперешкодний доступ до виконаних учнями завдань у будь-який час та в будь-якому місці.

Детальна інструкція щодо створення Google Презентації – за посиланням bit.do/fy968.

Довідка Google – bit.do/fy97y.

GOOGLE ФОРМИ (СТВОРЕННЯ АНКЕТ, ТЕСТІВ, ОПИТУВАНЬ)

Цей інструмент дозволить за лічені хвилини розробити тест чи опитування: створити форму, підготувати завдання, обрати тип відповіді. Учитель зможе без зайвих проблем провести опитування з теми та з'ясувати, наскільки добре учні її засвоїли, проаналізувати власну роботу.

Також Google Форми можуть полегшити роботу з батьками та значно спростити спілкування з ними. Так, класний керівник на початку навчального року може запропонувати батькам заповнити анкету, щоб з'ясувати відповіді на такі стандартні питання, як номери телефонів, місце роботи, особливі потреби учнів (відвідування групи подовженого дня, дієтичне харчування, хвороби тощо).

Довідка Google – bit.do/fy974.

Інструкція «Як надавати доступ до файлів і папок із Google Диска» – за посиланням bit.do/fy98s.

Додаткова інформація: підтримується робота в режимі офлайн. Інструкція – за посиланням bit.do/fy982.

Мобільна версія Google Диск, яку можна завантажити з Google Play – за посиланням bit.do/fy99s.

ВІРТУАЛЬНА ІНТЕРАКТИВНА ДОШКА PADLET

Ресурс для створення: <https://padlet.com/>.

Padlet може використовуватися:

- як майданчик для групової роботи для проведення «мозкового штурму», узагальнення та систематизації знань, рефлексії;
- для розміщення навчальної інформації, практичних завдань;
- для організації спільного онлайн виконання домашнього завдання;
- для розміщення ідей проєктів та їхнє онлайн обговорення;

- як інструмент організації спільної діяльності учнів.

ЕЛЕКТРОННА ОСВІТНЯ ПЛАТФОРМА «МІЙ КЛАС»

Електронна освітня платформа «МІЙ КЛАС» (<https://miyklas.com.ua>) пропонує широкий спектр матеріалів для здійснення дистанційного навчання – завдання, теорію та тести зі шкільних предметів. Учитель додає клас на платформу, щоб слідкувати за результативністю роботи учнів на сайті. У разі потреби є можливість зберегти або роздрукувати результати.

Учитель використовує готові практичні й теоретичні матеріали з бази Мій Клас або створює власну робочу програму на сайті. Автоматична перевірка відповідей учнів заощаджує вчителю до 50 % часу.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ ДЛЯ УЧНІВ

GOOGLE ЧАТ

Додаток **Hangouts** дозволяє відправляти й приймати текстові повідомлення й фотографії, спілкуватися в голосовому чаті, а також безкоштовно проводити індивідуальні та групові відеозустрічі. Цей додаток ідеально підходить для організації семінарів з віддаленими учасниками, дистанційної роботи з учнями.

Приклади застосування Hangoutsy школі:

- консультації учнів у режимі реального часу;
- організація відеозв'язку з колегами, батьками;
- надання можливості відсутнім учням віртуально бути присутніми на уроці;
- організація вебінарів, конференцій тощо.

Що це за сервіс і як ним користуватись, можна дізнатись, переглянувши відео за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=RNaBhWITSUE>.

SKYPE

Програма дозволяє проводити відео- або аудіоконференції за участю до 50 осіб, записувати виклики, спілкуватися в інтелектуальному чаті, ділитися фото, відео й іншими файлами розміром до 300 МБ, просто перетягуючи файли у вікно розмови.

МЕСЕНДЖЕРИ

TELEGRAM

Найшвидший додаток для обміну повідомленнями через унікальну, розподілену мережу центрів обробки даних по всьому світу. Дозволяє відправляти медіа та файли без будь-яких обмежень щодо їхнього типу та розміру. Уся історія надійно зберігатиметься в хмарі сервісу. Застосунок

дозволяє створювати групові чати до 200 тис. учасників, обмінюватися великими відео, файлами будь-якого типу (.doc, .mp3, .zip тощо). Telegram має потужні інструменти для редагування фотографій і відео. Це один з інструментів для створення онлайн-спільнот і координації спільної роботи дистанційно.

VIBER

Безкоштовний месенджер, за допомогою якого можна тримати зв'язок з усіма учасниками освітнього процесу через інтернет-підключення (Wi-Fi або мобільний інтернет). Щоб швидко ознайомити учнів з документами, завданнями, обговорити важливі питання, користуються груповим чатом. Також наявна функція проведення опитувань у чатах і спільнотах у реальному часі. Застосунок дозволяє здійснювати звичайний голосовий виклик або ж вести відеочат.

WHATSAPP

Безкоштовний додаток для обміну повідомленнями, дзвінками, фото, відео, документами, голосовими повідомленнями з використанням смартфонів.

FACEBOOK

Потужний інструмент як для дистанційного навчання, так і для професійного розвитку педагогів. Він дозволяє обмінюватися інформацією у повідомленнях, на сторінках мережі, здійснювати обговорення матеріалів учасниками спільнот закритого типу, проводити відеочат з учасниками освітнього процесу тощо.

Соціальну мережу Facebook можна використовувати для:

- групового навчання (для роботи в навчальних міні-групах);
- персонального навчання (для самоосвіти);
- внутрішньошкільного навчання (використання з метою інформування щодо функціонування освітнього закладу та заходів, пов'язаних з цим).

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО МОНІТОРИНГУ РЕЗУЛЬТІВ НАВЧАННЯ

GOOGLE ФОРМИ

Google Форми є одним із альтернативних та потужних засобів хмарних технологій для формування системи тестів контролю навчальної діяльності учнів. Застосування форм надає нові можливості створення динамічних і актуальних додатків на основі інформаційно-цифрових технологій для застосування в дистанційному навчанні. Використання форм актуальне під

час організації самостійної навчальної діяльності учнів як система моніторингу та управління. Для використання Google Форми необхідно мати обліковий запис (акаунт) у системі Google.

Інтуїтивно зрозумілий інтерфейс сервісу дозволяє швидко створити тестові завдання й надіслати їх адресату. У тестах можна використовувати малюнки, графічні зображення, відеоматеріали. Завантажувати в комп'ютер створені завдання не потрібно – вони зберігаються в «хмарі» й доступні з різних пристроїв за відповідним посиланням.

Застосунок Google Форми проводить статистичну обробку результатів отриманих відповідей. Зайшовши в режим редагування форми, вчитель отримує доступ до результатів відповідей респондентів. На кожне поставлене питання проводиться графічна інтерпретація числових даних у вигляді різного типу діаграм. Результати тестування можна зв'язати з електронною таблицею. Сформований файл електронної таблиці буде зберігатися на Google Диску облікового запису. Розроблена тестова форма легко інтегрується в уже створені інтернет-ресурси як окремий фрейм або як гіпервказівка на документ.

Сервіс Google Форми дає можливість створювати тести, анкети, опитувальники довільної форми та складності.

Навчальне відео «Тестування за допомогою Google Форми» доступне за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=vK8Gv4nSuYc>.

CLASSTIME

Classtime (<https://www.classtime.com/uk>) – це онлайн-сервіс для встановлення миттєвого зв'язку з учнями та проведення їхнього опитування в реальному часі дистанційно.

Для успішного використання платформи потрібен інтернет, комп'ютер/ноутбук/планшет/смартфон у вчителя та комп'ютер/ноутбук/планшет/смартфон в учнів.

Навчальне відео про використання сервісу Classtime можна переглянути за посиланням: <https://help.classtime.com/en/articles/1401849>.

LEARNINGAPPS.ORG

Використання дидактичних можливостей конструктора інтерактивних завдань LearningApps.org (<https://learningapps.org/>) дозволяє зручно й легко створювати електронні інтерактивні вправи, що сприяє активності, самостійності, ефективності, зв'язку теорії з практикою, поєднання колективних та індивідуальних форм навчальної роботи тощо. Також педагог отримує можливість організувати роботу колективу учнів, вибудувати індивідуальні траєкторії вивчення навчальних курсів, створити власний банк навчальних матеріалів.

Учитель не нав'язує власне розуміння матеріалу, а стимулює самостійну навчальну діяльність учнів, використовуючи можливості сервісу.

Переваги сервісу:

- він є безкоштовним;
- здійснює миттєву перевірку правильності виконання завдання;
- забезпечує можливість вбудовування завдань на html-сторінку;
- багато шаблонів підтримують роботу з картинками, звуком і відео;
- містить велику колекцію вже створених іншими вчителями вправ;
- забезпечує можливість пошуку вправ за категоріями (з предметів);
- постійно розвивається;
- здійснює обмін інтерактивними завданнями.

Можливості сервісу:

1) педагоги можуть використовувати вже готові вправи з колекції шаблонів сервісу, створити власну інтерактивну вправу для пояснення нового матеріалу, для закріплення, тренування або контролю;

2) забезпечує зручне і легке створення електронних інтерактивних вправ з різних напрямів навчання.

Для кожного завдання задається:

- назва;
- рекомендації до завдання, формулювання самого завдання;
- текст, який буде з'являтися, коли завдання виконано правильно.

Сервіс LearningApps.org дозволяє створити інтерактивні завдання, тести, вікторини з самоперевіркою з різних предметів.